

F ÉPÍTÉSZEK AZ ÖNKORMÁNYZATOKBAN

viszonyokat, másrészt azt is, hogy a város életébe és fejlődésébe nem szabad önkényesen, az immanens trendeket figyelmen kívül hagyva, vagy éppen azokat tagadva belenyúlni”.

Pápa történeti negyedei és a szomszédos történeti települések rekonstrukciója folyamatban van, ugyanakkor nagy figyelmet szentelnek a településvezetési és a térségben működő építésszek és a településfejlesztéssel foglalkozó szakemberek a város történeti környezetének, a „kistájnak” és a város körül elhelyezkedő kis települések történeti szemlélet fejlesztésének is. A konferenciára a hazai településtervezés legkiválóbb elméleti és gyakorlati szakembereit kérték fel, eladónak, és a témák megválasztásában is első helyen szerepel a Pápán szerzett, de országos érvényű eredmények és tapasztalatok átadása az építészszakma aktív vezetői, építésszek és településtervezők számára.

A konferencia három feladóját: *Dr. Meggyesi Tamás, Dr. Csatári Bálint* és

Dr. Winkler Gábor – mindhárman az MTA doktori. Meggyesi Tamás a történeti városok utcáinak és tereinek morfológiájáról tart ismertetést. Csatári Bálint geográfus, az MTA RKK Alföldi Tudományos Intézet igazgatója: Kistáj-járás-kistérség: a város-falu kapcsolatok és tervezhetőségük címmel a vidék társadalmának történetileg kialakult és átalakulóban lévő viszonyait, a város és falu-kistáj, járás, kistérség kapcsolatát elemzi. Winkler Gábor hazai városaink hagyományosan kialakult térbeli tagozódásáról – ezen belül a vallási központok kialakulásáról – beszél.

A szekciókban a történeti város, a környező vidék és ezek együttműködésének tapasztalatairól lesz szó. *A Karmazin József és Mezei László* által vezetett vitára – „Én, a pápai/városi ügygondolom...” – a pápai városlakókat invitálják. *Papp Zoltán Tamás* és *Dr. Serliné Kócsi Margit* irányítja a „Te, a vidéki ügygondolod” című beszélgetést: ide első sorban a kistérségi

polgármestereket várják. *Mészáros János, Philipp Frigyes* és *Tóth Zoltán* a „Mi pápaiak és környékbeliek úgy gondolkodunk” kérdéskört járják körül hallgatóikkal. Az izgalmasnak ígérkező beszélgetésre mindenekelőtt a pápai önkormányzat képviselőit és a kistérség polgármestereit várják. A további megbeszélések tervezett témája a történeti települések fejlesztésével kapcsolatos szociológiai kérdések megvitatása, az építészettörténet és a történeti település kapcsolatának elemzése, a történeti értékek feltárásának módszertana a településrendezés során, az integrált örökségvédelem és az illeszkedés etikája a történeti környezetben.

A konferencia záró napjának vitáját *Keresztes Sándor* államfépítész vezeti. Ez alkalommal a résztvevők *Virányi István, Dr. Aczél Péter, Zábránszky-né Pap Klára* beszámolóját hallhatják az Országos Fépítész Kollégium elmúlt évi tevékenységéről. A szekcióvezetőként a vitában elhangzottak

tanulságait elemzik. Ez alkalommal lesz a F építészeti Kollégium új tagjainak megválasztása és a konferencia ajánlásainak elfogadása is.

A résztvevők nagy érdeklődéssel várják *Dr. Szaló Péter* területfejlesztési és építésügyi szakállamtitkár tájékoztatását a terület- és településrendezés és az építésügyi helyzetéről. *Sáros László* DLA az építésszek közösségével kapcsolatos gondolatait osztja meg „Egy malomban rőlünk” címmel. Philipp Frigyes a f építészeti szakmérnök képzés eddigi eredményeiről beszél. Ezt követően a F építészeti Kollégium lehetséges szervezeti, működési formáiról lesz szó *Papp Zoltán Tamás, Nyeste László, Tóth Ferenc* közreműködésével.

A találkozó alkalmat ad „A példa ereje – Europa Nostra örökség-díjas alkotások Magyarországon” című kiállítás megtekintésére is. A Város- és Faluvédők Szövetsége vándorkiállításának képeit *Winkler Gábor* ismerteti, aki 1993 óta az Europa Nostra Hágai Tanácsának választott tagja és négy éven át Hágában bírálta a pályázatra beérkezett európai helyreállításokat.

A találkozó központi kérdése lesz a kistérség történeti szellem fejlesztése. Ez indokolja, hogy tanulmányutak keretében részletesen ismertetik a város közigazgatási területén elhelyezkedő történeti, falusias települések értékvédelmének prob-

F ÉPÍTÉSZEK AZ ÖNKORMÁNYZATOKBAN

lémait is. A találkozó alkalmával autóbuzos tanulmányutakat szerveznek a közeli Gannára, a híres Esterházy mauzóleum megtekintésére, Döbröntére, a szarvaski vár romjának meglátogatására. A Somló-hegyi Pincészeren a környék bortermésével is megismerkedhetnek a résztvevők.

A konferencián ismertetik a pápai emléki Belváros közterületi arculatának, építészeti karakterének fejlesztésével kapcsolatos elképzeléseket és elemzik az ezzel kapcsolatban általánosan levonható tapasztalatokat. Pápa történeti Belvárosát a település építészete mutatja be, a híres mal-

mokat pedig lovas kocsival tekinthetik meg az érdeklődők.

A konferencia hivatalos programja a vándorzászló átadásával ér véget, amelyet a XIII. konferenciát rendező település polgármestere és főépítésze vesz át a pápaiaktól.

A XII. Pápai Országos Építészeti Konferenciára a város szeretettel várja hazai építészeinket és az érdeklődő szakembereket.

Dr. Winkler Gábor

Pápa város főépítésze

(További információ, a konferencia részletes programja, jelentkezési lapja letölthető az alábbi honlapokról: www.onkorkep.hu, www.papa.hu, www.epiteszforum.hu, www.mek.hu, www.mut.hu)

„Egy malomban rölünk/örülünk/ rülünk”

Kapcsolatok

XII. Országos Főépítészeti Konferencia, Pápa, 2007. augusztus 22–24.

Mi ez az örület? Más változat nincs? Ja, hogy ez a konferencia mottója? Akkor rendben van. Már csak ki kéne fejteni. Ahogy azt a konferenciák alkalmával teszik rendre, szekciókban. A végére azt kéne megtudni, hogy mit gondolok én, mit gondolsz te, és így mit gondolunk mi? Magamról, rólád, rólunk. Az én szekcióm, a te szekciód, a mi szekciónkban. (Város)lakóként, (város)rendezőként, (város)tervezőként, (város)építőként. Hogy azután közösen mondhatjuk ki, mi az azonos bennünk. Céljainkban, szándékainkban, akarságainkban, szenvedéseinkben, áldozatainkban és a „néhamódra” elálló sikereinkben. Mert mi aztán tudjuk, hogy valójában egy követ fújunk, hogy egy cipőben járunk, hogy egy hajóban evezünk, (többnyire) gályázunk. Mert mi egy malomban rölünk.

A konferencia résztvevői 4 továbbképzési pontot kapnak a MÉK Továbbképzési Szakbizottság akkreditációja és döntése következtében.

A konferencia teljes programja megtalálható a www.onkornet.hu-n.

REGISZTRÁCIÓS LAP

Országos Főépítészeti Kollégium Pápa Város Önkormányzata

KAPCSOLATOK XII. ORSZÁGOS FŐÉPÍTÉSZI KONFERENCIA, PÁPA, 2007. AUGUSZTUS 22–24.

Jelentkezési határidő: 2007. 07. 31.

Név:

Kamarai tagsági szám:

Beosztás, foglalkozás:

A cég neve, címe:

Levelezési cím:

Telefon:

Telefax:

E-mail:

Szerda (augusztus 22.)

Étkezés ebéd vacsora

Szállásigény reggelivel Csütörtök (augusztus 23.)

Étkezés: ebéd vacsora

Szállásigény reggelivel Péntek (augusztus 24.)

Étkezés: ebéd

Szállásigény reggelivel

Az érkezés tervezett időpontja (nap, kb. óra):

Gépkocsival érkezik-e?

A szervezők a nyugdíjas főépítész kollégák részére kedvezményes részvételt biztosítanak. A szállás-igényt kérjük jelezni.

Részvételi díj (07. 31-ig) 25 000 Ft

Július 31. utáni jelentkezés: 30 000 Ft

(szakmai programok, étkezés)

Kedvezményes részvételi díj 10 000 Ft

(szakmai programok, étkezés)

Szállás kollégiumban

Első éjszaka (aug. 22.) 2500 Ft

Második éjszaka (aug. 23.) 2000 Ft

Harmadik éjszaka (aug. 24.) 2000 Ft

Egyágyas elhelyezés szállodában

Hotel Gri ***

Első éjszaka (aug. 22.) 6500 Ft

Második éjszaka (aug. 23.) 6000 Ft

Harmadik éjszaka (aug. 24.) 5500 Ft

Kétágyas elhelyezés szállodában (2 fő részére)

Hotel Gri ***

Első éjszaka (aug. 22.) 9700 Ft

Második éjszaka (aug. 23.) 8700 Ft

Harmadik éjszaka (aug. 24.) 7700 Ft

Szerdai kirándulás és pincészer: 5000 Ft

Alulírott vállalom, hogy a megjelölt tételeket összegezem

..... Ft

részvételi díjat és szállásköltséget Pápa Város Önkormányzata

11748045-15429410 OTP Bank Rt., Pápa számlájára átutalom

2007. július 31-ig

Az összeg átutalásához számlát kérek.

Az összeg befizetéséhez csekket kérek.

A számla címzettje:

Név:

Cím:

Számlaszám:

Adószám:

Megjegyzések:

– Szállodai elszállásolás korlátozott számban lehetséges. A szállodai elhelyezések aránya kapacitásfüggő, ezért a jelentkezések beérkezésének sorrendjében tudjuk az igényeket kielégíteni. A megjelölt szállodai elhelyezések túl a városban további szállodai férőhelyek is biztosíthatók.

– Lehetőség van alapítványi befizetésre is, ez esetben a támogatásról (közhasznú!) igazolást utólag küldünk.

– A visszaigazolásunk adatainak elfogadásáról adott jelzését követően megküldjük a kért számlát.

– Jelen regisztrációs lap a konferenciajelentkezés visszaigazolásának melléklete.

– A részvételi díj beérkezését követően postázzuk a rendezvény programfüzetét, mely egyben a meghívó is.

– A regisztrációs lap másolható, egy lap egy személy jelentkezésére alkalmas.

Pápa, 2007. május 25. A SZERVEZŐK

....., 2007.

..... a jelentkező cégszerű aláírása

P.H.

Egyéni megjegyzés, kérés:

Szervező: Pongrácz Barbara

Tel: 89/515-038, 06-70-332-5688, fax: 89/313-989

Email: pongacz.barbara@papa.hu

Honlap: www.papa.hu

LIPCSEI CHARTA

a fenntartható európai városokról

Az EU településfejlesztésért és -rendezésért felelős miniszterei informális lipcsei értekezletükön 2007. május 24-én elfogadták, aláírták a Lipcsei Chartát, amely nagy jelentőségű politikai és szakmai oldalról egyaránt.

A miniszterek hangsúlyozták az integrált város- és területfejlesztési politika szükségességét, az egyéb uniós politikák városi és területi dimenziójának fokozott figyelembevételét, az együttműködés jelentőségét a göteborgi és a lisszaboni stratégia megvalósításában. Wolfgang Tiefensee német szövetségi közlekedési, építészeti és városfejlesztési miniszter nyilatkozatában többek közt az alábbiakat emelte ki: az európai városok belső városrészei reneszánszukat élik, a belső városrészek, mint lakóhelyek vonzóvá válnak, a politika feladata ezen folyamatok további erősítése, nem szabad kizárni a hátrányos helyzetű városrészeket és azok lakóit.

A Lipcsei Chartában foglaltakat nekünk, magyaroknak is meg kell ismerni, és annak szellemében végezni a szakmai munkát, annál is inkább, mert a megfogalmazásban mi is részt vettünk. Példaként említem, hogy az építési kultúrára vonatkozó bekezdés egyes fordulatai magyar kezdeményezésre kerültek a szövegbe – a Chartát tehát a sajátunknak érezhetjük. A szöveget alább közöljük.

PREAMBULUM

A fenntartható európai városokról szóló LIPCSEI CHARTA a tagállamok dokumentuma, melyet az európai kulcsszereplők széles körű részvételével dolgoztak ki. Az európai városok kihívásainak és esélyeinek, valamint eltérő történelmi, gazdasági, társadalmi és környezeti háttérnek tudatában a tagállamok városfejlesztésért felelős miniszterei közös elvekben és stratégiákban állapodnak meg.

A miniszterek kötelezettséget vállalnak arra, hogy saját országukban politikai vitát kezdeményeznek arról, hogyan integrálják a fenntartható európai városokról szóló Lipcsei Chartában lefektetett alapelveket és stratégiákat a nemzeti, regionális és helyi fejlesztési politikákba;

alkalmazzák az integrált városfejlesztés eszköztét és bevonják a releváns hatóságokat a végrehajtásba, valamint megteremtik nemzeti szinten a szükséges kereteket; illetve

támogatják egy kiegyensúlyozott területi rendszer létrehozatalát, mely egy európai policentrikus településhálózati struktúrán alapszik.

A miniszterek köszönetet mondanak a Német Elnökségnek az „Integrált városfejlesztés, mint a városok sikeres fenntarthatóságának el feltétele” című beszámoló, valamint „A leromlott városi területek fizikai környezetének javításának stratégiája”, a „Helyi gazdaság és a helyi munkaerőpiac megerősítése a leromlott városi területeken”, a „Proaktív oktatás- és képzéspolitikai a leromlott városi területeken élők gyermekei és fiatalok számára”, és a „Fenntartható városi közlekedés és leromlott városi

területek” című tanulmányok kidolgozásáért és az ezekben bemutatott jó gyakorlati példákért szerte Európában. Ezek a tanulmányok minden városnak segítséget nyújthatnak a fenntartható európai városokról szóló Lipcsei Chartában lefektetett alapelvek és stratégiák eredményes végrehajtásában.

A miniszterek deklarálják

Mi, az Európai Unió városfejlesztésért felelős miniszterei, a történelem során kialakult európai városokat értékes és pótolhatatlan gazdasági, társadalmi és kulturális értékeknek tekintjük.

Városaink védelme, erősítése és továbbfejlesztése érdekében kiemelten támogatjuk az EU Fenntartható Fejlesztési Stratégiáját, mely a Lille-i Cselekvési Programra, a rotterdami Városfejlesztési Joganyagra és a Bristol-i Megállapodásra épít. Ennek alapján a fenntartható fejlődés minden dimenzióját – a gazdasági prosperitást, a társadalmi egyensúlyt és az egészséges környezetet – egyidejűleg és egyforma súllyal kell figyelembe venni. Ezzel párhuzamosan nagy figyelmet kell fordítani a kultúrára és az egészségügyre is. A tagországoknak hangsúlyt kell helyezniük az intézményi kapacitások biztosítására.

Városaink egyedi kulturális és építészeti sajátosságokkal, erős társadalmi integrációs erővel és a gazdasági fejlődés tekintetében kivételes lehetőségekkel bírnak, mint a tudás központjai, és mint a gazdasági növekedés és az innováció forrásai. Ugyanakkor demográfiai problémákkal, társadalmi egyenlenséggel, egyes népességcsoportok társadalmi kirekesztésével, a megfelelő, de megfizethető lakások hiányával és kör-

nyezeti problémákkal küzdenek. A városok hosszú távon nem tölthetik be a társadalmi fejlődés és a gazdasági növekedés motorjaként a lisszaboni stratégiában leírt szerepüket, amennyiben nem sikerül megteremteni a társadalmi egyensúlyt a városokon belül és a városok között, miközben megvédik kulturális sokféleségüket, és kimagasló színvonalat mutatnak a városstervezés, az építészet és a környezetvédelem területén.

Egyre inkább szükségünk van olyan teljes körű stratégiákra, s minden, a városfejlesztési folyamatban érintett személy és intézmény koordinált fellépésére, melyek túlmutatnak az egyes városok határain. A kormányzat minden – helyi, regionális, nemzeti és európai – szintjének saját felelőssége van városaink jövőjének alakításában. Ahhoz, hogy a többszintű kormányzat valóban hatékony legyen, az ágazati politikák közötti koordinációt fejleszteni kell, és ki kell alakítani az integrált városfejlesztési politika iránti elkötelezettséget. Biztosítanunk kell továbbá, hogy azok, akik a politikák megvalósításával foglalkoznak a különböző szinteken, megszereznek a fenntartható városok és közösségek kiépítéséhez szükséges általános tudást és képességet.

Üdvözljük az Európai Unió Területi Agendájának megállapításait és ajánlásait, illetve az európai intézmények munkáját, melyek el segítik az integrált szemlélet kialakulását a városfejlesztésben. Elismerjük az Aalborg-i Kötelezettségvállalásokat, mint értékes hozzájárulást a helyi stratégiák kidolgozásához és azok koordinált megvalósításához, valamint az Épített Kultúra Építészeti Politikáinak 2007. április 27-i Európai Fórumán született javaslatokat. Figyelembe vesszük továbbá az „Életerős városok hálózatának” Európai Chartáját is.

Ajánljuk

Az integrált városfejlesztési politika nagyobb mértékű hasznosítása

Az integrált városfejlesztési politika számunkra azt jelenti, hogy a városfejlesztés szempontjából fontos problémákat és érdekeket folyamatosan és méltányos módon tekintetbe vesszük. Az integrált városfejlesztési politika kialakítása olyan folyamat, melynek során a várospolitika legfőbb területei – a földrajzi hely, ágazati és időbeli szempontok – koordinálásra kerülnek. A gazdasági szereplők, az érdekeltek és a lakosság együttes bevonása a lényeges. Az integrált városfejlesztési politika kulcsfontosságú az EU Fenntartható Fejlesztési Stratégia végrehajtásában. Megvalósítása európai dimenziójú feladat, ahol azonban figyelembe kell venni a helyi sajátosságokat és szükségleteket, és a szubszidiaritás elvét.

Az integrált városfejlesztési politika révén összeegyeztetett érdekek megteremtik az állam, a régiók, a városok, a polgárok és a gazdasági szereplők közötti konszenzus alapját. A tudás és a finanszírozási források koncentrációjával a korlátos közpénzek felhasználásának hatékonysága növelhető. Az állami és a magánberuházások jobban koordinálhatók. Az integrált városfejlesztés

tési politika bevonja a közigazgatáson kívüli szereplőket, és lehet vé teszi az állampolgárok számára, hogy aktív szerepet játszanak közvetlen lakókörnyezetük formálásában. Ugyanakkor a lakosság részvétele nagyobb fokú tervezési és beruházási biztonságot is nyújt.

Ajánljuk, hogy az európai városok a városuk egészére dolgozzanak ki integrált városfejlesztési programot. Az ilyen végrehajtásra orientált tervezési dokumentumok tartalmazzák

a városok és környezetük erősségeinek és gyengeségeinek a jelenlegi helyzet elemzésén alapuló leírását,

a konzisztens fejlesztési célok meghatározását és a városra vonatkozó jövőképet,

a különböző városrészek fejlesztéspolitikai koncepciójának összehangolt ágazati és műszaki terveit, amelyek biztosítják, hogy a konkrét beruházások az adott városrész kiegyensúlyozott fejlődéséhez hozzájáruljanak,

az állami és a magánszektor szereplőit által felhasznált támogatások területi koncentrációját és összehangolt felhasználását biztosító feltételeket,

a városokon belüli és a város–regió kapcsolatában érvényesített tervezési koordinációt, melybe a lakosságot és az érdekelteket be kell vonni, akik alapjaiban hozzájárulhatnak az adott térség jövőbeli gazdasági, társadalmi, kulturális és környezeti minőségének megfelelő alakulásához.

Az együttműködést erősíteni kell helyi és város–regió szinten. A cél a város és vidék közötti, valamint a város–környék és az agglomeráción belül a kis-, közép- és nagyvárosok közötti egyenlő partnerség elvének érvényesítése. A városfejlesztési intézkedések és döntések tekintetében meg kell akadályoznunk minden város elszigetelődést. Városaink a város–regió fejlődésének fókuszja és felelősséget kell vállalniuk a területi kohézióért. Ebből a szempontból igen hasznos, ha európai szinten városaink hálózatok formájában is sokkal szorosabban együttműködnek egymással.

Az integrált városfejlesztési politika számos olyan eszközt biztosít számunkra, melyek már sok európai városban hasznosnak bizonyultak a modern, együttműködés és hatékony kormányzati struktúrák kialakításában. Ezek elengedhetetlenek az európai városok versenyképességének növeléséhez. Segítik a lakás-, a gazdaság-, a szolgáltatások és az infrastrukturális fejlesztés időbeni összehangolását, figyelembe véve többek között a meglévő előregedési és migrációs trendeket és az energiapolitikai feltételeket.

Az integrált városfejlesztési politika keretében az alábbi cselekvési stratégiákat tekintjük alapvető fontosságúnak az európai városok versenyképességének növelése érdekében:

Kiváló minőségű közterek létrehozása és fenntartása

A közterek, a épített környezet, az építészet és a városfejlesztés minősége fontos szerepet játszanak a városi lakosság életkörülményeiben. Ezek lényeges „puha” tényező a tudás alapú iparágakban érdekelt

vállalkozások, a képzett és kreatív munkaerő és a turizmus számára. Ezért erőteljesebben kell érvényesíteni az építészet, az infrastrukturális tervezés és a városfejlesztés kölcsönhatását, a vonzó, felhasználóbarát közterek kialakítása és az élethelyi környezet, a magas színvonalú „Baukultur” megteremtése érdekében. A „Baukultur” kifejezést a szó legtágabb értelmében kezeljük, mint a kulturális, gazdasági, műszaki, társadalmi és környezeti aspektusok összességét, melyek a tervezési folyamat minőségére és az építésre befolyással bírnak. A „Baukultur” megközelítés azonban nem csak a közterületekre, de a város egészére és környezetére vonatkozik. A városoknak és kormányoknak egyaránt feladata ennek befolyásolása. Különösen fontos ez az épített örökség megőrzésében. Szükséges a kulturális örökség megőrzése, a történelmi épületek, a közterületek, a városi és építészeti értékek védelme.

A használható és jól megtervezett városi terek és infrastrukturális hálózatok kiépítése és fenntartása olyan feladat, mellyel mind az államnak, mind a regionális és helyi hatóságoknak, továbbá a lakosoknak és az üzleti szférának együttműködve kell foglalkozniuk.

Az infrastrukturális hálózatok modernizálása és az energiahatékonyság fejlesztése

Jelentősen hozzájárul az életminőséghez, a letelepedést és a környezet minőségét javítja a fenntartható, elérhető és megfizethető városi közlekedés, mely koordinált kapcsolatot is biztosít a városkörnyéki közlekedési hálózatokkal. Kiemelt figyelmet kell fordítani a forgalomirányításra és a közlekedési módok összekapcsolására, beleértve a kerékpár és gyalogos közlekedési infrastruktúrát is. A városi közlekedést össze kell egyeztetni a lakónegyedek, az üzleti negyedek, a környezet és a közterek eltérő igényeivel.

A műszaki infrastruktúra, különösen a vízszolgáltatás, a szennyvízkezelés és más közüzemi szolgáltatások már korai szakaszban továbbfejlesztést igényelnek, alkalmazkodva a változó szükségletekhez, a magas színvonalú városi életforma jövőbeli követelményeinek megfelelően.

A fenntartható közüzemi szolgáltatások alapvető feltétele az energiahatékonyság, a természeti erőforrások gazdaságos kihasználása és üzemeltetésük gazdasági hatékonyságának biztosítása. Az épületek energia-felhasználását javítani szükséges. Ez mind a régi, mind az új épületekre vonatkozik. A lakóházak műszaki felújítása meghatározó szerepet játszhat az energiahatékonyságban és a lakók életminőségében. Különös figyelmet érdemelnek ebben a tekintetben a paneles – elre gyártott technológiával – készült és a régi, rossz minőségű épületek. Optimalizált és teljesítőképességű infrastruktúra-hálózatok, valamint energia-takarékos épületek alacsonyabb költségeket jelentenek a vállalkozások és a lakók számára egyaránt.

Az erőforrások hatékony és fenntartható hasznosításának meghatározó kérdése a kompakt település-szerkezet. Az átgondolt területi és városstervezés útján

érhető el, megakadályozva ezzel a város túlzott mértékű terjeszkedését, a területhasznosítás és a spekulatív fejlesztés szigorú ellenőrzésével. A városrészekben a lakás, foglalkoztatás, oktatás, szolgáltatás és a rekreációs funkciók vegyes használatának stratégiája különösen hozzájárul a fenntarthatósághoz.

A városoknak hozzá kell járulniuk lakosaik életminőségének javításához és gazdasági vonzerejük növeléséhez, a fejlett információs és kommunikációs technológiák felhasználásával az oktatás, a foglalkoztatás, a szociális szolgáltatások, az egészségügy, közbiztonság, illetve a városi hatósági munka területein.

Városainknak emellett alkalmazkodni kell az éghajlatváltozás okozta veszélyhez. A jól tervezett városfejlesztés elősegítheti a gazdasági növekedést úgy is, hogy ez nem jár nagyobb környezetszennyezéssel, és segítheti a környezetminőség javulását és a szén-dioxid kibocsátás csökkentését. A városok ezen eredményeket innovatív megközelítéssel, városi közlekedés csökkentésével, adaptációs intézkedések útján érhetik el, melyet előmozdíthat az új iparágak és a környezetkímélő vállalkozások elterjedése.

Proaktív innovációs és oktatási politikák

A városokban nagy mennyiségű tudás teremtődik és kerül átadásra. Egy város tudáspotenciáljának teljes körű kihasználása függ az óvodai és az iskolai oktatás minőségétől, az oktatási és szakképzési rendszeren belüli tudástransfer-lehetőségektől, a társadalmi és kulturális hálózatoktól, az élethosszig tartó tanulás lehetőségeitől, az egyetemek és más kutatóintézetek színvonalától, illetve az ipar, a vállalkozások és a tudomány közötti együttműködéstől.

Az integrált városfejlesztési politika szerepet játszhat e tényező kihasználásában, például azáltal, hogy összehozza az érintetteket, támogatja a hálózatokat és optimalizálja a letelepedési lehetőségeket. Az integrált városfejlesztés előmozdítja a társadalmi és a kulturális közötti párbeszédet.

Az integrált városfejlesztési stratégiák, az együttműködés a városfejlesztés irányításában, a jó kormányzás hozzájárulhat az európai városok potenciáljának céltudatos kihasználásához, különös tekintettel a versenyképességre és a növekedésre, illetve az egyes városrészekben belüli és azok közötti egyenlőtlenségek csökkentésére. Az ilyen stratégia a lakosság számára lehetőséget nyújt a társadalmi és a demokratikus részvételre.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a városokon belül a leromlott területekre

A városok nagy kihívásokkal néznek szembe, különösen a gazdasági és társadalmi struktúra változásával és a globalizációval összefüggésben. Egyebek mellett különösen nagy probléma a magas munkanélküliség és a társadalmi kirekesztés. Egy városban belül is jelentős különbségek lehetnek az egyes városi területek gazdasági és társadalmi lehetőségeit illetően, de a környezet minőségének változása szempontjából is. A társadalmi és gazdasági fejlődés terén tapasztalható

tó különbségek gyakran tovább növekednek, ami a városok destabilizálásához vezet. A közbiztonság ezért szintén fontos cselekvési területe az integrált városfejlesztési politikának. Az egyenlőtlenségek csökkentését és a társadalmi kirekesztés megakadályozását célzó, a társadalmi integrációra törekvő politika biztosítja leginkább a biztonságot városainkban.

Annak érdekében, hogy a városokban és városi területeken a társadalmi kohézió és integráció megvalósuljon, egy jól kidolgozott lakáspolitikai is hatékony eszköz lehet. Az egészséges, megfelelő és megfizethető lakások vonzóbbá tehetik a városi területeket mind a fiatalok, mind az idősek számára. Ez hozzájárul a városrészek stabilitásához.

Jobb, ha a problémákat időben felismerjük és időben, költséghatékonyan tudunk intézkedéseket tenni. Ez forrás megtakarítást eredményez. Amikor egy városrész már hanyatlásnak indul, akkor a folyamat megváltoztatásának költségei és nehézségei már sokszorta magasabbak. A kormányoknak jövőképet és a fejlesztéshez ösztönzést kell biztosítani az érintett terület lakosai számára. A lakosság aktív részvételére, továbbá a politikusok, a lakosok és a gazdasági szereplők közötti jobb párbeszédre van szükség a hátrányos helyzetű városi térségek számára a legmegfelelőbb megoldás megtalálása érdekében.

Ezek alapján a következő, az integrált városfejlesztési politika részét képező cselekvési stratégiákat tartjuk létfontosságúnak a hátrányos helyzetű városi területek esetében:

A fizikai környezet fejlesztésére irányuló stratégiák

Egyrészt a gazdasági tevékenységek és beruházások, másrészt a magas színvonalú városi struktúrák, jól kiépített környezet, modern és hatékony infrastruktúra szorosan kapcsolódnak egymáshoz. Ezért igen fontos a leromlott városrészek meglévő épületállományának javítása, a tervezés, a fizikai állapot és az energiahatékonyság tekintetében. Az energiahatékonyság Európai Unió belüli növelését, s így az éghajlatváltozás elleni küzdelmet illetően a legnagyobb lehetőséget az új épületek, a meglévő panelházak és a régi, rossz minőségű épületek építési normáinak megfelelő és szakszerű betartása jelenti.

A fizikai környezet fejlesztését célzó beruházások fenntarthatóságának növelése érdekében a beruházásoknak egy hosszú távú fejlesztési stratégiába kell illeszkedniük, mely stratégia magában foglalja többek között az utólagosan szükséges állami és magánberuházásokat is.

A helyi gazdaság és a helyi munkaerőpiaci politika erősítése

A leromlott városi területek gazdasági stabilizálására célzó intézkedéseknek ki kell aknázniuk az adott területen potenciálisan létező gazdasági erőt is. Ezzel összefüggésben az olyan munkaerőpiaci és gazdaságpolitika a megfelelő eszköz, mely az egyes területek szükségleteihez igazodik. A cél a munkahelyteremtés és a munkahelyek megőrzése, illetve új vállalkozások elindítása-

nak megkönnyítése. Különösen a helyi munkaerőpiacra való bejutás lehetőségeit kell fejleszteni a keresletnek megfelelő képzések biztosításával. Fokozottabban ki kell használni az etnikai kisebbségek foglalkoztatási és képzési lehetőségeit is.

Az Európai Unió, a tagállamok és a városok feladata, hogy jobb feltételekkel és eszközökkel erősítsék a helyi gazdaságot és ezáltal a helyi munkaerőpiacokat, különösen a szociális gazdaság támogatásával és lakosságbarát szolgáltatások nyújtásával.

Proaktív oktatási és képzési politikák gyermekek és fiatalok számára

A leromlott városrészek fejlesztésében alapvető kiindulási pont a helyi közösség oktatási és képzési lehetőségeinek fejlesztése a gyermekekre és fiatalokra összpontosító proaktív politikákkal együtt.

Több és magasabb színvonalú oktatási és képzési lehetőséget kell nyújtani a leromlott területeken az ott élő gyermekek és fiatalok szükségleteinek megfelelően, pótolva a hiányzó szolgáltatásokat. A helyi társadalmi környezetet tekintve véve figyelembe a gyermekekre és fiatalokra összpontosító politika útján tudunk hozzájárulni a hátrányos helyzetű területeken élő gyermekek és fiatalok életlehetőségeihez, hogy megvalósíthassák elképzeléseiket, s hogy hosszú távon biztosítható legyen az esélyegyenlőség.

Hatékony és megfizethető városi közlekedés elérése

Számos leromlott terület visel rossz közlekedési kapcsolatokból és negatív környezeti hatásokból adódó többletterhet, mellyel csökken a területek vonzereje. A hatékony és megfizethető tömegközlekedési rendszer az ott lakók számára biztosítja az egyenlő esélyeket a mobilitásban és más városrészekben lakók számára az elérhető segítség – melyet jogosan várnak el.

E probléma megoldása érdekében ezeken a területeken a közlekedési tervezést és a forgalomirányítást egyre inkább arra kell összpontosítani, hogy csökkenjenek a közlekedés miatt a környezetet sújtó negatív hatások, illetve hogy a jobban integrálja a leromlott területeket a város és a régió egészébe. Ehhez hatékony és megfizethető tömegközlekedési rendszer, továbbá a gyalogos és kerékpáros forgalom megfelelő hálózati szükségességek.

Minél jobban stabilizáljuk gazdaságilag a leromlott területeket, és társadalmilag integráljuk, illetve korszerűsítjük fizikai környezetét és közlekedési infrastruktúráját, annál jobb esélye van annak, hogy városaink hosszú távon is a társadalmi fejlődés, a gazdasági növekedés és az innováció szinterei maradnak.

Hangsúlyozzuk, hogy:

a városfejlesztési politikát nemzeti szinten kell meghatározni, innovatív megoldásokat nemzeti, de más szinteken is ki kell dolgozni.

Városainknak elegendő cselekvési hatókört kell adni a helyi feladatok felelősen történő ellátásához, valamint megbízható pénzügyi alapot, mely biztosítja

hosszú távon a stabilitást. Ebből eredően fontos az is, hogy a tagországok strukturális alapokat használhasanak fel nagyobb volumenű integrált városfejlesztési programjaikhoz. Az alapok felhasználása során a speciális nehézségekre és esélyekre kell összpontosítani, a tagországok lehetőségeinek, nehézségeinek és speciális helyzetének figyelembevételével. Ha még nem áll rendelkezésre, akkor a helyi hatóságoknak el kell sajátítani az integrált városfejlesztési politika végrehajtásához szükséges képességeket és a hatékonyságot, szem előtt tartva az épített környezet minőségének és fenntarthatóságának szempontjait.

Az EU új kezdeményezései, a JESSICA- és a JEREMIE-programok támogatják a városfejlesztési alapok és a kis- és középvállalkozásoknak szóló alapok létrehozását, pénzügyi konstrukciókat használva fel a magánfelke bevonására az integrált városfejlesztési stratégiák végrehajtása érdekében, s ez igéretes lehetőséget kínál a hagyományos hazai és európai pénzügyi források hatékonyabb felhasználására.

Nemzeti szinten a kormányzati szerveknek egyértelműen fel kell ismerniük a városok jelentőségét a nemzeti, regionális és helyi célok megvalósításában, illetve politikáik városokra gyakorolt hatását. Az egyes ágazati kormányzati szervek városfejlesztéssel foglalkozó, vagy a városi ügyekre hatást kifejítő tevékenységeit jobban össze kell hangolni és egymással integrálni kell annak érdekében, hogy konfliktusok teremtése helyett inkább kiegészíteni tudják egymás tevékenységét.

Hangsúlyozzuk a rendszeres és strukturált tapasztalat- és ismeretcsere fontosságát a fenntartható városfejlesztés területén. Felkérjük az Európai Bizottságot, hogy a „Régiók a Gazdasági Változásért” kezdeményezés keretében a jövőben megrendezésre kerülő konferencián számoljon be a Lipcsei Charta ajánlásaira alapuló jó gyakorlati példák átadásának eredményeiről. Emellett szükségét érezzük egy európai platform létrehozásának, mely összegyűjti a legjobb gyakorlatokat, adatokat, összehasonlító tanulmányokat, értékeléseket és egyéb városokra vonatkozó kutatásokat annak érdekében, hogy segítsék a városfejlesztésbe bevont szereplőket minden szinten és minden ágazatban. Továbbra is támogatjuk és felgyorsítjuk a döntéshozók, a gyakorlati szakemberek és a kutatók közötti tapasztalat- és ismeretcsere helyi, regionális, nemzeti és európai szinten egyaránt, az EU Fenntartható Fejlesztési Stratégia, a Lisszaboni Stratégia és az Európai Foglalkoztatási Stratégia városi dimenziójának megteremtése érdekében.

Európanak erős és jól elhelyezkedő városokra és régiókra van szüksége.

(Forrás: az eredeti német szöveg megtalálható a Német Szövetségi Közlekedési, Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium honlapján http://www.bmvs.de/Anlage/original_996988/Leipzig-Charta-zur-nachhaltigen-europaeischen-Stadt.pdf címen, a magyar fordítást az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium hivatalos változatában közöljük)